

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa A. sp. z o.o. w O.
przeciwko Skarbowi Państwa - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
Nadleśnictwo K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 lipca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 26 listopada 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powoda A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. oraz pozwanego Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo K. od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 23 października 2018 r., zasądzającego od pozwanego na rzecz powoda kwotę 181.830,59 zł tytułem nienależnie wyegzekwowanej z gwarancji bankowej kary umownej za opóźnienie w realizacji

robót budowlanych, a w pozostałym zakresie oddalającego powództwo i rozstrzygającego o kosztach postępowania.

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez pozwanego Skarb Państwa - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo K., w części oddalającej jego apelację. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, że w sprawie występuje potrzeba wykładni art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (jedn. tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 1843 - dalej: „p.z.p.” lub „ustawa o zamówieniach publicznych”), wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów w kontekście rozstrzygnięcia, czy zamawiającemu można zarzucić nienależyte wykonanie umowy, formułując zastrzeżenia do sposobu sporządzenia dokumentacji przetargowej, skoro poprzedza ono nie tylko wykonanie umowy, ale także jej podpisanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się

wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć. Nie istnieje przy tym potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, niepubl., z dnia 23 kwietnia 2015 r., I CSK 691/14, niepubl., z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, niepubl., i z dnia 12 grudnia 2008r., II PK 220/08, niepubl.).

Problematyka, która miała stać się podstawą przyjęcia skargi do rozpoznania nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Kluczowe dla przesądzenia o zasadności pobrania przez pozwanego kwoty z gwarancji bankowej tytułem kary umownej, było ustalenie czy powódka zawiniła powstanie opóźnień w realizacji robót, które stały się podstawą naliczenia kary umownej, a nie roztrząsanie charakteru odpowiedzialności pozwanego lub innych podmiotów za przygotowanie dokumentacji przetargowej, za której jakość i merytoryczną przydatność do realizacji kontraktu nie ponosi odpowiedzialności wykonawca.

Ponadto, umowa o roboty budowlane zawarta przez jednostkę sektora publicznego pozostaje umową, o której mowa w art. 647 i nast. k.c., a możliwość obciążenia wykonawcy karą umowną jest uzależniona od nie wykonania lub nienależytego wykonania przez niego zobowiązania (art. 355 § 2 w zw. z art. 471 k.c.) (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2013 r., II CSK 248/12, PZP 2013, nr 2, str. 77). W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, że wykonawca nie ma obowiązku szczegółowego sprawdzania dostarczonego projektu celem wykrycia jego wad, co wymagałoby od niego posiadania wiedzy specjalistycznej z zakresu projektowania (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2000 r., III CKN 629/98, OSNC 2000 r., nr 9, poz. 173, z dnia 26 czerwca 2008 r., II CSK 101/08, niepubl., z dnia 16 czerwca 2016 r., V CSK 535/15, niepubl., i z dnia 25 listopada 2016 r., V CSK 138/16, nie publ.). Nie budzi również wątpliwości, że niedopuszczalne jest przerzucanie na

wykonawcę umowy w sprawie zamówienia publicznego ryzyka gospodarczego wynikającego z niedostatecznego opisu przedmiotu zamówienia i związaną z tym koniecznością zmian projektu oraz podjęcia dodatkowych prac (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2016 r., II CSK 197/15, niepubl. i z dnia 7 kwietnia 2017 r., V CSK 481/16, niepubl.).

Ponadto, sposobu opisywania przedmiotu zamówienia na roboty budowlane dotyczy art. 31 p.z.p. (dokumentacja projektowa i specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót), a dokumentacja techniczno - budowlana będąca integralną częścią dokumentacji przetargowej jest częścią składową umowy o roboty budowlane (art. 648 § 2 k.c.). Podstawą do sporządzenia oferty przez wykonawcę są dokumenty opisujące przedmiot zamówienia przygotowywane przez zamawiającego (art. 31 ust. 1 p.z.p. oraz art. 29 ust. 1 p.z.p.), który ma obowiązek uwzględnić wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na przygotowanie oferty (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2017 r., II CSK 541/16, niepubl.).

W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego rozbieżności w stanowisku judykatury nie dowodzi jednostkowa wypowiedź zawarta w przytaczanym przez skarżącego uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 13 lipca 2017 r., I ACa (...) (niepubl.), nie poparta szerszą argumentacją i wyrażona w odmiennym kontekście faktycznym - braku odpowiedzialności zamawiającego za żądanie wypłaty zwaloryzowanego wynagrodzenia za świadczenie usług.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

jw